

τοῦ νύπνου τὴν βύθισι Κῶς. *Εἶχε βύθισι χτές τὸ βράδν τὸ παιδί Νάξ.* (Ἐγκαρ.) *Αὐτὸς δὲ θυμᾶται κι αὐτὰ ποῦ λέει θὰ τὰ εἶδε 'ς τὴ βύθισί του ΔΒουτυρ. ἔνθ' ἄν. Συνών. βύθισμα 2, βυθισμός, βύθος, βυθούρα.*

βύθισμα τό, Κέρκ. Πελοπν. (Κυνουρ. Χατζ.) Ρόδ. —ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 115 Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,247—Λεξ. Βλαστ. 373 καὶ 391 *βύθ'σμα* Εὐβ. (Ἄκρ. Στρόπον.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Δωρ. Λεπεν.) *βύθισμα* Λεξ. Βλαστ. 373. *βύθ'σμα* Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐκ τοῦ ρ. *βυθίζω*.

1) Τόπος ὑποστάς καθίζησιν καὶ γενικῶς τόπος κοῖλος εὐρισκόμενος κάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ γῦρο ἐδάφους Εὐβ. (Ἄκρ. Στρόπον.) Κέρκ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Πελοπν. (Κυνουρ. Χατζ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Δωρ. Λεπεν.): *Εἶνι βύθ'σμα κι κρατάει νιρὸ Ἄκρ.* 2) *Βύθισι, ὁ ἰδ., Εὐβ. (Ἄκρ. Στρόπον.) Μακεδ. (Καταφύγ.) Ρόδ.—Γ'Επαχτίτ. ἔνθ' ἄν. ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Βλαστ. ἔνθ' ἄν.: Ἄπ' τὸν ποὺλὺ θυριτὸ ἔχ' πέσ' 'ς ἕνα βύθ'σμα κι δὲν ἀνουγάει τίποντι Ἄκρ. Ὁ ἄρρωστος εἶνι σὲ βύθ'σμα Καταφύγ. Ὁ ἄρρωστος βρισκόταν σὲ βύθισμα βαθὺ καὶ μόλις ἀνάσαινε ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. Ἔπεσ' ἀγάλη 'ς ἕνα βύθισμα βαθὺ ποῦ δὲν καταλάβαινε πιά τίποτα Γ'Επαχτίτ. ἔνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπον *Βύθισμα* Ἄττικ. Θεσσ. Πελοπν. (Γορτυν. Κοκκιν. Τριφυλ.) *Βύθ'σμα* Μακεδ. (Καταφύγ.) *Βύθ'σμα* Στερελλ. (Αἰτωλ. Παρνασσ.) *Βυθίσματα* Πελοπν. (Γορτυν. Τριφυλ.) *Βυθίσματα* Πελοπν. (Καλάβρυτ.) *Β'θίσματα* Εὐβ. (Ἄκρ.)*

βυθισμός ὁ, Ἄνδρ. Θήρ. Σύμ.—ΓΒλαχογιάνν. Λόγ. κι Ἀντίλογ. 57 Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,242 *βυθισμός* Ἄστυπ. *βυθ'σμός* Εὐβ. (Ἄκρ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. *βυθισμός*. *Βύθισι, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ὁ ἄρρωστος ἔχει βυθισμό μεγάλο Ἄνδρ. Θήρ. Πέφτει σὲ βυθ'σμό Εὐβ. (Ἄκρ.) Ἡ-ῖ-ἀ-δεραφή τως μὲ τὸν βυθισμόν τῆς λύπης τῆς ποῦ πῆαινε δὲν ἠπρόσεξε τὴν κούκλα τσαὶ πάτησέν τῆνε (ἐκ παραμυθ.) Ἄστυπ. Ἡ ἀεραφή τῶ δράκων ἀπὸν τὸ βυθισμόν τῆς ποῦ ἴγροϊκα γαὶ ἴθῶρε ἀὸ βασιλόπουλλο, ἐξήχασε γαὶ ἴπερασε δολ-λὺς καιρὸς νὰ κερᾶση (ἐκ παραμυθ.) Σύμ. Ἀκόμα δὲν ἤθελε ὁ νοῦς τῆς νὰ ξελαγαρίση ἀπὸ τὸ βυθισμό του Γ'Επαχτίτ. ἔνθ' ἄν.*

βυθός ὁ, λόγ. κοιν. *βύθος* Νίσυρ. *βύθους* Θοράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Βλάστ.) *βουθός* Κύπρ. *βουφός* Κύπρ. (Πάφ.) *βύθος* τό, Κυκλ. Κύπρ. Κῶς Νίσυρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Μάν.) Σέριφ. *βύθους* Μακεδ. Πληθ. ἠδυνθατά, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βυθός*. Διὰ τὸν τύπ. *βύθος* ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 52. Ὁ τύπ. *βουφός* παρὰ τὸ *βουθός* διὰ τροπήν τοῦ θ εἰς φ. Ἰδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητικ. 38.

1) Τὸ βάθος, ὁ πυθμὴν τῶν βαθέων μερῶν, ἰδίως ἐπὶ θαλάσσης κοιν.: *Ὁ βυθός τῆς θάλασσης - τῆς λίμνης - τοῦ πηγαδιοῦ κττ. Δὲ δορεῖ ἄπατώση ἄγουρα, ἔχει κοτζὰ βύθος Σέριφ. Τὰ βύθη τῆς θάλασσης Κυκλ. Τὸ νιρὸ ἔχει τρεῖς τέσσερις ὄργνιες βύθους Μακεδ. Ὅσα τὰ ἠδυνθα τῆς ἴης Ἀπύρανθ. Ὅσα τὰ ἠδυνθα τῆς θάλασσης αὐτόθ. Ὅσα τὰ ἠδυνθα τοῦ πηγαδιοῦ ἦτον ὁ κουβᾶς αὐτόθ. || Ἄσμ.*

Δὲν εἶ' γρεμνὸ νὰ γρεμνιστῶ, βυθὸς νὰ πάω κάτω, δὲν εἶ' μαχαίρι δίκωπο νὰ κάτσω 'ς τὴ γαρδιά μου Ἀπύρανθ.

Τρεῖς ἀδερφάδες εἶμαστο κ' οἱ τρεῖς κακογραμμένες, ἢ μιὰ ἠχτίστη 'ς τὰ Λουτρά κ' ἢ ἄλλη 'ς τὸ Γεφύρι

κ' ἐγὼ ἢ βαρειορριζικὴ 'ς τὰ βύθη τῆς καμάρας Κῶς. 2) Μέρος βαθύ, λάκκωμα γῆς Θοράκ. (Αἰν.): Ἄσμ. *Χουσὸς ἀστὸς ἐξέβαινεν πομέσα πὸ τοὺς βύθους, καθημεροῦλλα κυνηγάει ἀηδόνια καὶ πιλπίλια (πιλπίλι = ἀηδών)* 3) Πᾶσα διέξοδος ὑδάτων Μακεδ. (Βλάστ.) 4) Ἄφεδρῶν, πρωκτὸς Κύπρ.: *Ἐβήκεν ὁ βουθὸς τοῦ μωροῦ μου ἀπὸ τὴν πολλὴν κίνησιν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπους *Βυθός* Εὐβ. Πελοπν. (Μάν.) *Βυθὸ* τό, Εὐβ. Ἐβυθὸς ὁ, Πελοπν. (Ἀχαῖα Ἡλ.) *Βύθους* Μακεδ.*

βύθος τό, Ἄνδρ. Καπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Μύκ. Πελοπν. (Βούρβ. Μάν.) Προπ. (Κύζ.) Ρόδ. Σίφν. Σῦρ. Χίος *βύθους* Θοράκ. (Αἰν. Μάδυτ.) Λέσβ. Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ. Σισάν.) *βούθους* Ἡπ. (Ζαγόρ.) *βυθός* Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βυθίζομαι*. *Βύθισι, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἄς τοτε μὴν τὸν ξυπνᾶς, βρίσκειται σὲ βύθος Κεφαλλ. Τοῦτος ἐπ-πεσεν εἰς μεῖλλον βύθος καὶ φοοῦμαί τον Κύπρ. Σῦπνησι ἀπ' τοῦ ποὺλὺ τοῦ βύθους Θοράκ. (Αἰν.) Σὲ μεγάλο βύθος ἤπεσε Κρήτ. Δὲν αἰστάνεται, ἔχει βύθος Μύκ. Ὁ ἄρρωστος ἔπεσε σὲ βύθος Χίος Ὅστερ' ἀπὸν τὴ θέρημ μ' ἔρριξι 'ς ἕνα βύθους ποῦ δὲν ξυπνοῦσα Μάδυτ. κ. ἄ. Ἐρριξέν' το 'ς ἕνα βυθὸ Μεγίστ. || Φρ. Ποῦ ἦτανε τὸ βύθος μου! (πόσον ἤμουν ἀφρημένος!) Σίφν. *Βύθους* μου! (ἐπιφών. εἰς ἔκφρασιν ἀπελπισίας, συμφορὰ μου!) Μακεδ. (Καστορ.) || Ἄσμ.*

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἐξύπνησε λιγάκι, μὰ πάλι παραμιλητὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ χεῖλη καὶ πάλι παραῦστερα σὲ μέγα βύθος πέφτει Κρήτ.

βύθουλλας ὁ, ἄμαρτ. *βούθουλλας* Λεξ. Βλαστ. 373 *βούθ'λλας* Στερελλ. (Ἀράχ.) *βόθυλλας* Πελοπν. (Ἀργολ.) *βόθυλ-λας* Ρόδ. *βόθυλ-λάας* Ρόδ. *βόθυλος* Κύπρ. (Πάφ.)

Ἐκ τοῦ ἄμαρτ. οὐσ. *βυθούλλι* < *βυθός*. *Βύθισμα* γῆς, λάκκος ἐντὸς ἢ ἐκτὸς ὑδάτος ἔνθ' ἄν.: *Ἐχε τὸ νοῦ σ', γιατί' αὐτοῦ εἶναι βούθ'λλας Στερελλ. (Ἀράχ.)* *Θὰ πέση κᾶνα ζῶ 'ς τὸ βούθ'λλα αὐτόθ. Ἐπεσα 'ς ἕνα βόθυλ-λαν Ρόδ. Οὐλ-λάο βόθυλ-λάοι εἶναι αὐτόθ. || Φρ.: Βούθ'λλας ἀμέτρητος (ἐπὶ τῶν λαιμάργων) Στερελλ. (Ἀράχ.) || Παροιμ.: Κόμπος, κόμπος βόθυλ-λάας (συνών. φρ. φασούλι φασούλι γεμίζει τὸ σακκούλλι) Ρόδ. Συνών. *βόθρος* 1. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπους *Βύθουλλας* Ἀθῆν. *Βούθουλλας* Ἀθῆν. Πελοπν. (Γορτυν.) *Βυθούλλοι* Ἀθῆν. *Μπύθουλλας* Ἀθῆν. *Μπούθουλλας* Ἀθῆν.*

βυθούρα ἡ, Ρόδ. Ἐκ τοῦ οὐσ. *βύθος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα. *Βύθισι, ὁ ἰδ.*

βυρσα ἡ, Δασ. βλάστ. δημῶδ. 57, 67 ΘΧελδραῖχ ΣΜηλιαράκ. Δημῶδ. ὄνομ. φυτ. 21,135 ΠΓεννάδ. 216, 851 Γεωργ. Ἀνάλεκτ. 151—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. 336, 474 Πρω.Δημητρ. *βερσὸ* τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βύρσα*. Ὁ θάμνος ροῦς ὁ βυρσοδεψικὸς (rhus coriaria) τῆς τάξεως τῶν ἀνακαρδιωδῶν (anacardiaceae), ὁ τῶν ἀρχαίων ροῦς ἢ ροῦς ὁ βυρσοδεψικὸς. Συνών. *ροῦδι, σουμακί.* [**]

βύρσι τό, Νίσυρ. Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βύρσα*.

